

การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร

Development of Thai language reading comprehension skills training set For grade
students Grade 4, Ban Tha Sao Kradong School Kamphaeng Phet Province

ธิดารัตน์ บริบูรณ์¹ ปาริชาติ เตชะ² และสุภาวดี เรืองชัยภูมิ³

Thidarat Boribun¹, Parichat Techa² and Wiparut Supavadee Rongchaiphum³

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

² อาจารย์ประจำโปรแกรมการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

³ ครูชำนาญการ คศ.3 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2/2565 จำนวน 1 ห้อง คัดเลือกโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling) มีนักเรียนทั้งหมด 11 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 5 แผน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสำคัญ จำนวน 20 ข้อ 3) ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยจำนวน 5 ชุด 4) แบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลวิเคราะห์การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วยแผนจำนวน 5 แผน ใช้เวลาเรียน 10 ชั่วโมง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.91/88.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80

2. ผลการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การอ่านจับใจความสำคัญ, แบบฝึกทักษะ, วิชาภาษาไทย

Abstract

This research aims 1) to develop a set of reading comprehension skills in Thai language for grade 4 students at Ban Tha Sao Kradong School, Kamphaeng Phet Province 2) to compare the reading comprehension of Thai language before studying and after studying 3) to study student satisfaction by using skills training kits of grade 4 students at Ban Tha Sao Kradong School, Kamphaeng Phet Province. The target group.

The tools used in the research consist of 1) 5 reading comprehension learning management plans, 2) 20 reading comprehension achievement tests, 3) 5 sets of Thai reading comprehension skills training, 4)

satisfaction questionnaires in teaching and learning using skill training sets. Statistics used include average, percentage, standard deviations and test values.

The results showed that

1. Analysis of the development of Thai language reading skills training For grade 4 students, Ban Tha Sao Kradong School Kamphaeng Phet Province Consisting of 5 plans, taking 10 hours to study, effective as 80.91/88.64, which is higher than the 80/80 criteria

2. Reading results capture the importance of grade 4 students at Ban Tha Sao Kradong School Kamphaeng Phet Province There is a statistically significant higher average score after studying than before studying at the level of .05.

3. Student satisfaction By using the skill training set of grade 4 students, Ban Tha Sao Kradong School Kamphaeng Phet Province Overall at the highest level

Keyword : reading comprehension, skill practice, Thai language

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยถือว่ามีค่าสำคัญในยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าเพราะทุกคนต้องใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสารในชีวิตประจำวัน และเรียนรู้วิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันมีวิทยาการใหม่ ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้คนเราได้รับข้อมูลข่าวสารทางเทคโนโลยีสารสนเทศตลอดเวลาคนไทยในสังคมจึงต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ด้วยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งต้องอาศัยการใช้ภาษาไทยเพื่อการอ่านทำความเข้าใจและสื่อความกันได้ถูกต้อง การอ่านจึงเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวัน ดังพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชความว่า

การศึกษาและการอ่านออกเขียนได้นี้เป็นประโยชน์มาก การอ่านออกเขียนได้จะช่วยให้มีโอกาสเรียนรู้วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้อย่างมากมาย และความรู้ความเข้าใจในสิ่งเหล่านี้สามารถนำมาใช้ในทางสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์ที่ต้องการได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ภาษายังเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด รวมทั้งคุณธรรม ความดีทุกอย่าง

(กรมวิชาการ, 2541:73)

กระทรวงศึกษาธิการ (2545, หน้า 9) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทย ผู้เรียนต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี สามารถอ่าน เขียน ฟัง ดู และพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดอย่างเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ใช้ภาษาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์งานอาชีพ ตลอดจนตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย มีความภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรม ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำทักษะทางภาษามา ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามสภาพการณ์และบุคคล อีกทั้งเป็นผู้มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคี ภูมิใจในความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยจำเป็นต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนอย่างสัมพันธ์กัน เรียนรู้เรื่องต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอ่านออกเสียง และอ่านในใจเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นการอ่านได้รวดเร็วตามเวลาที่กำหนด อธิบายซักถามรายละเอียดความคิดเห็นตลอดจนใจความสำคัญ และนัยของข้อความและเรื่องที่อ่าน เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน มีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียงได้ถูกต้องคล่องแคล่ว รวดเร็ว สามารถถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนจนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่านหนังสือและรักการอ่าน

การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง ยังขาดทักษะในการอ่านจับใจความ จากการเรียนการสอนในชั่วโมงวิชาภาษาไทยที่ให้นักเรียนทำใบงานตอบคำถาม สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ทำให้รู้ว่ามีปัญหาในเรื่องของการอ่าน ไม่สามารถอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้และไม่เข้าใจเรื่องราวที่อ่าน

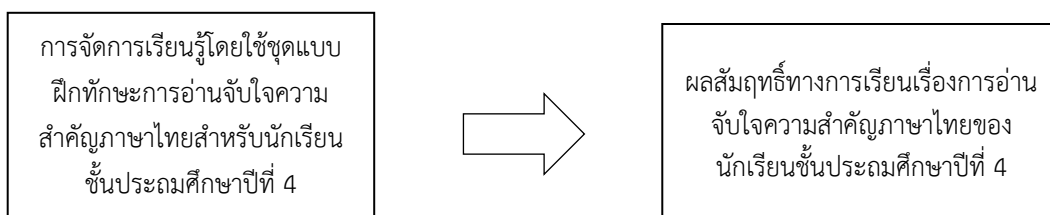
ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ มีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 11 คน ไม่สามารถอ่านและจับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องราวได้ ทำให้นักเรียนไม่เข้าใจและไม่สนใจที่จะอ่านหรือพยายามทำความเข้าใจกับเรื่องที่อ่าน ขาดทักษะในการจับใจความ จึงทำให้ผลของการอ่านจับใจความของนักเรียนไม่มีคุณภาพ

จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จำนวน 11 คน โดยแนวทางแก้ปัญหาที่ผู้วิจัยเลือกใช้คือ การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เนื่องจากทักษะการอ่านจับใจความเป็นทักษะสำคัญในการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่านจับใจความเรื่องราวต่าง ๆ ที่ดีขึ้นและเพื่อใช้เป็นทักษะขั้นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรายงานการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง ปีการศึกษา 2565 ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีนักเรียนทั้งหมด 106 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง ตำบลอ่างทอง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 มีนักเรียนทั้งหมด 11 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกสุ่มแบบเจาะจง (purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1.แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การจับใจความสำคัญภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้เวลาในการวิจัย ทั้งหมด 10 ชั่วโมง 2.แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง 3.ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยจำนวน 5 ชุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย เพื่อศึกษาทักษะด้านการจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความและแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อประเมินทักษะด้านการจับใจความสำคัญ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนการทดลองให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 11 คน ซึ่งเป็นนักเรียนกลุ่มตัวอย่างปีการศึกษา 2565 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง โดยใช้เวลา 10 คาบ คาบละ 1 ชั่วโมง รวม 2 สัปดาห์
2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นจำนวน 5 แผน โดยให้นักเรียนเรียนและปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการใช้แบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก
3. เมื่อสิ้นสุดการทดลองสอนแล้ว นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความจากนิทานชาดกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการหาคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและร้อยละ
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยการทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t – test for Dependent Sample)
3. ทดสอบประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานชาดก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้สูตร E_1 / E_2

สรุปผลการวิจัย

1. ผลวิเคราะห์การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบไปด้วยแผนจำนวน 5 แผน ใช้เวลาเรียน 10 ชั่วโมง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.91/88.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80
2. ผลการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความพึงพอใจของนักเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาพที่ 2 ตราสัญลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
(ที่มา: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, 2559)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการวิจัย เรื่องการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง พบประเด็นในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิภาพของชุดแบบฝึกทักษะการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดแบบฝึกทักษะการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.91/88.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ระดับ 80/80 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณีนางแย้มและบัญญัติ ชำนาญกิจ (2554 : 91) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าชุดฝึกการอ่านจับใจความมีประสิทธิภาพ 89.30/87.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ระดับ 80/80 และสอดคล้องกับดวงพร เพ็ญฟู (2560 : 61) ได้ทำวิจัยการพัฒนาการพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H พบว่าชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ โดยใช้เทคนิค 5W1H มีประสิทธิภาพ 84/87.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับสุนทรรัตน์ สวัสดิกุล (2554 : 71) ได้ทำการวิจัยการสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธี SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 86.08/84.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าชุดการเรียนรู้และชุดกิจกรรมมีรูปแบบที่หลากหลายทั้งภาษาและภาพประกอบที่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัยและความรู้ของนักเรียนทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน ตลอดจนสามารถนำชุดการเรียนรู้มาทบทวนด้วยตนเอง เพื่อทราบข้อบกพร่องของตนเองเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป

7.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะได้วิเคราะห์ความแตกต่างจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มะลิวรรณ เรียมศรี (2559 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเพชรนอม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และชนิดา หนูตะพง (2559 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าหลังจากใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญแล้วนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนใช้แบบฝึกทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากข้อมูลข้างต้นชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดการเรียนรู้หรือแบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียนซึ่งก็สอดคล้องกับทศนา แหมมณี (2552 : 51) กล่าวถึงแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของธอร์นไคค์เรื่อง กฎแห่งการฝึก (Law of Exercise) ว่าสิ่งใดก็ตามที่มีการฝึกหัดหรือกระทำบ่อย ๆ ย่อมจะทำให้ผู้ฝึกมีความแคล่วคล่องและสามารถทำได้ดี (Law of Use) ในทางตรงกันข้ามสิ่งใดก็ตามที่ไม่ได้รับการฝึกหัดหรือทอดทิ้งไปนานแล้วย่อมจะทำได้ไม่ดี (Law of Disuse) ซึ่งชุดแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นอีกหนึ่งเครื่องมือที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนอ่านจับใจความสำคัญได้มากขึ้น เพราะในชุดแบบฝึกทักษะมีกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกและประเมินผลได้ด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ผู้เรียนฝึกฝนอยู่เสมอ และชุดการเรียนรู้ก็เป็นสื่อการสอนที่จะช่วยฝึกผู้เรียนได้อีกทางหนึ่ง

2. ผลจากการศึกษา แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 5.0) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในรูปเล่มสวยงาม กะทัดรัด นำไปเปิดอ่าน ภาพประกอบเหมาะสมกับเนื้อหา เรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก เข้าใจง่าย นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเองทั้งในและนอกห้องเรียน สาระสำคัญเป็นประโยชน์ กิจกรรมน่าสนใจและตรงกับความต้องการของนักเรียน และนักเรียนมีความสนุกในการปฏิบัติกิจกรรม ($\bar{X}$ = 5.0) แบบฝึกเล่มนี้มีความสะดวกในการเรียน ($\bar{X}$ = 4.9) และขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย เหมาะสมกับวัย มีกิจกรรมที่หลากหลายไม่ซ้ำซาก ($\bar{X}$ = 4.8) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยมีความพึงพอใจต่อนักเรียนและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่เสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะนำเสนอข้อเสนอแนะ 2 ส่วนคือ ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าเสากระโดง จังหวัดกำแพงเพชร มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.91/88.64 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ดังนั้นครูสามารถนำไปใช้สอนได้ ก่อนการใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ครูต้องเตรียมความพร้อมเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับบทเรียนก่อน โดยศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ เตรียมใบงานและใบความรู้พร้อมศึกษาข้อมูลล่วงหน้าเพื่อให้คำแนะนำนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมได้ จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

2. จากผลการวิจัยพบว่า ผลการอ่านจับใจความสำคัญนักเรียนมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่าการพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทย โดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เกิดผลดีต่อนักเรียน ดังนั้นครูผู้สอนสามารถนำวิธีการสอนโดยใช้ชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับรายวิชาอื่นได้

3. จากผลการวิจัยพบว่า ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้นการเลือกเนื้อหาที่นำมาเป็นแบบฝึก การจัดการเรียนรู้ควรเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน และเหมาะสมกับวัย เนื้อหาไม่ยากเกินไป เพราะจะทำให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย เนื้อหาในแบบฝึกหัดควรมีความหลากหลายเพื่อให้เด็กเรียนได้ประสบการณ์ในการอ่านเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ครูในกลุ่มโรงเรียนอ่างทองสามารถนำผลการวิจัยไปใช้และทำการศึกษาผลในระยะยาว และควรมีการจัดการเรียนรู้พัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิจัย โดยวิธีการสอน แบบใช้ชุดแบบฝึกทักษะในระดับอื่น ๆ หรือใช้วิธีการสอนอื่นเพื่อพัฒนานักเรียนด้านทักษะการอ่านต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2541). “บันทึกการเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานกระแสพระราชดำริ เรื่องการ อ่านออกเขียนได้ของเด็กไทย.” กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551.** กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- ชนิดา หनुตะพง. (2559). การพัฒนาแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความสำคัญเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ดวงพร เพ็ญฟู. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความโดยใช้เทคนิค 5W1H เพื่อส่งเสริมการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. กล้วย มาศจรัส. (2546). นวัตกรรมการศึกษาชุด แบบฝึกหัด-แบบฝึกเสริมทักษะ. กรุงเทพฯ : ธารอักษร.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย.** กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มะลิวรรณ เรียมศรี (2559). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.ed.ru>. (วันที่ ค้นข้อมูล : 2 กรกฎาคม 2565).
- สุนทรรัตน์ สวัสดิ์กุล. (2554). การสร้างชุดการสอนอ่านจับใจความด้วยวิธีSQ4R สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อรุณี นางแย้มและบัญญัติ ชำนาญกิต. (2554). การพัฒนาชุดฝึกการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์. 8(23). 91.